

LETNO POROČILO

OBMOČNEGA ZDRUŽENJA RDEČEGA KRIŽA

DOMŽALE

I. Poslovno poročilo 2022

**(obravnavano na rednem letnem Zboru članov in 2. redni seji območnega odbora
OZRK Domžale, 30.3.2023)**

Domžale, marec 2023

KAZALO

I.	UVOD	3
1.	Predstavitev Območnega združenja Rdečega križa Domžale	4
II.	DELO PO POSAMEZNIH PODROČJIH	6
	A) JAVNA POOBLASTILA	6
1.	Krvodajalstvo in darovanje človeških organov	6
2.	Prva pomoč	7
	2.1. Ekipe PP Rdečega križa Domžale	8
3.	Pripravljenost in ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah	9
4.	Služba za poizvedovanje	10
5.	Širjenje znanj	10
	B) SPLOŠNI HUMANITARNI PROGRAMI	11
1.	Socialna dejavnost	11
1.2.	Zbiranje, skladiščenje in delitev materialne pomoči ter finančna pomoč	11
1.3.	Javna kuhinja	15
1.4.	Bivalniki za brezdomce	15
1.5.	Skrb za boljšo kakovost življenja starejših oseb	17
	C) PODPORA ZA IZVAJANJE PROGRAMOV	17
1.	Gradiva, zloženke in drugi materiali, informativna dejavnost	18
IV.	ZAKLJUČEK	19

I. UVOD

Rdeči križ je mednarodna organizacija, ki je bila ustanovljena 23. oktobra 1863 v Ženevi, ko so se srečali predstavniki 16 držav in na pobudo Jeana Henrija Dunanta ustanovili človekoljubno organizacijo Mednarodni Rdeči križ. Organizacija je dokončno zaživela naslednje leto, med njenimi cilji pa je bila predvsem nevtralna pomoč vsem udeležencem vojn. Simbol organizacije je postal rdeči križ na belem ozadju. Organizacija danes deluje v 186 državah. Potrebno je omeniti tudi Mednarodni odbor rdečega križa (ICRC), ki je neodvisna in zasebna institucija, ki deluje v kriznih razmerah v svetu. Njegova pomembna naloga je tudi izobraževanje o humanitarnem pravu in prenašanje mednarodnih standardov humanitarnega prava v zakonodajo držav. Poleg Mednarodnega odbora rdečega križa (ICRC) v Ženevi deluje tudi Mednarodna zveza društev rdečega križa in rdečega polmeseca (IFRC), ki deluje na področjih izboljšanja zdravstvenih in javnih služb, položaja otrok, mladih, socialno izključenih in pripadnikov ranljivih skupin. Bistveni del delovanja zveze je zagotavljanje in usklajevanje pomoči žrtvam naravnih katastrof in epidemij. Mednarodni odbor rdečega križa in Mednarodna zveza društev rdečega križa in rdečega polmeseca skupaj z nacionalnimi društvi sestavljajo Mednarodno gibanje rdečega križa in rdečega polmeseca.

V Sloveniji Rdeči križ obstaja od leta 1866 in je del Mednarodnega gibanja Rdečega križa in Rdečega polmeseca, največje humanitarne organizacije na svetu. Pravno podlago za delovanje RKS predstavljajo Ženevske konvencije, Zakon o Rdečem križu Slovenije, Zakon o društvih, Statut Rdečega križa Slovenije ter drugi predpisi v Republiki Sloveniji. Rdeči križ Slovenije deluje po temeljnih načelih Mednarodnega gibanja Rdečega križa in Rdečega polmeseca in pomaga ljudem ne glede na raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje. Povezuje 56 območnih združenj iz 12 regij s pripadajočimi krajevnimi organizacijami.

Poslanstvo Rdečega križa Slovenije:

- deluje v skladu s sedmimi temeljnimi načeli gibanja Rdečega križa, to pa so: humanost, nepristranskost, nevtralnost, neodvisnost, prostovoljnost, enotnost in univerzalnost;
- v lokalnih okoljih spremlja življenje ljudi in aktivno reagira na pojave stiske in nemoči, še posebej ranljivih skupin, kot so otroci in starejši;
- zagotavlja spoštovanje človeka in nagovarja ljudi, da delijo del svojega blagostanja s tistimi, ki so nemočni in v stiski;
- v organizaciji in med ljudmi spodbuja in gradi čut za solidarnost in razumevanje stiske drugih;
- spodbuja in širi vrednote zdravja in zdravega življenja;
- uvaja načrtno izobraževanje in usposabljanje za izvajanje poslanstva in nalog;
- širi znanja o gibanju Rdečega križa in mednarodnem humanitarnem pravu.

1. Predstavitev OZ RK Domžale

Območno združenje Domžale je samostojna nevladna, humanitarna organizacija nacionalnega pomena, ki na območju petih občin: Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica, Trzin deluje v skladu z Zakonom o Rdečem križu Slovenije, Zakonom o društvih, Ženevsko konvencijo, sklepih mednarodnih konferenc Rdečega križa, Statutom OZ RK Domžale in Statutom Rdečega križa Slovenije.

OZ RK Domžale je pravna oseba zasebnega prava.

Organi društva

Za zagotavljanje javnosti dela so odgovorni:

Predsednik OZ RK Domžale: Franc Brane Kosmač

Podpredsednica OZ RK Domžale: Marija Hojnik

Sekretarka OZ RK Domžale: Majda Mernik

Organi OZ RKS so:

- Zbor članov
- Območni odbor
- Nadzorni odbor
- Častno razsodišče

Zbor članov je najvišji organ OZ RK Domžale, sestavljajo ga zastopniki Krajevnih organizacij Rdečega križa iz petih občin. Vsaka KO RK ima enega zastopnika.

Območni odbor ima v okviru Statuta OZ RK Domžale in Statuta RKS vsa pooblastila potrebna za uresničitev nalog in ciljev OZ RK Domžale. Ima mandat in sicer od leta 2022 do leta 2026.

Nadzorni odbor je odgovoren Zboru članov za stalni nadzor nad finančno materialnim poslovanjem OZ RK Domžale in, da spremlja delo organov in funkcionarjev ter nadzira skladnost njihovega delovanja z določbami statuta in računovodskih standardov in drugimi predpisi iz tega področja.

Častno razsodišče obravnava in razsoja o kršitvah članov tako posameznikov kot OZ RK in KO RK.

Ostali podatki:

Matična številka	5117143
Identifikacijska številka za DDV	31484239
Dejavnost po SKD	85.323 (1.1. – 19.2.2008) 88.991 (od 20.2.2008 dalje)
Naslov društva	Ljubljanska c. 36, 1230 Domžale
Transakcijski račun	NLB d.d. SI 56 0230-0001-0083-262
IBAN (BIC koda)	LJ BASI2X

II. DELO PO POSAMEZNIH PODROČJIH

A) JAVNA POOBLASTILA

Dejavnosti s področja javnih pooblastil, ki jih izvaja Rdeči križ:

- 1. Krvodajalstvo in darovanje organov**
- 2. Prva pomoč**
- 3. Pripravljenost in ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah**
- 4. Služba za poizvedovanje**
- 5. Širjenje znanj**

1. KRVODAJALSTVO IN DAROVANJE ORGANOV

Krvodajalstvo je del dolge zgodovine poslanstva Rdečega križa, saj je ena od primarnih nalog pomagati pomoči potrebnim. Posameznikova prostovoljna odločitev, da človek pomaga sočloveku z darovanjem dela sebe je največje človekoljubno dejanje. Krvodajalstvo pa ostaja največje solidarnostno gibanje v Sloveniji in je del našega nacionalnega izročila.

Z Zakonom o Rdečem križu Slovenije iz leta 1993, je država Rdečemu križu Slovenije podelila javno pooblastilo za izvajanje te dejavnosti kamor spada tudi motiviranje prebivalstva za darovanje organov in tkiv po smrti. Na osnovi javnega pooblastila motiviramo krvodajalce, pridobivamo nove mlade bodoče krvodajalce, skušamo obdržati čim več obstoječih krvodajalcev in organiziramo terenske krvodajalske akcije.

V letu 2022 je prevladoval virus omikron, zato smo nadaljevali na terenskih akcijah z upoštevanjem vseh zaščitnih ukrepov. Krvodajalci so se predhodno na odvzem prijavi preko posebne telefonske številke ZTM, ravno tako so jim preverili zdravstveno stanje.

Preskrba s krvjo se začne z zadostnim številom odgovornih in varnih krvodajalcev, ki so pripravljeni darovati kri. Dnevno jih v Sloveniji potrebujemo okoli 350 in prav zaradi njihove pomembne in nenadomestljive vloge so pomemben del zdravstvenega sistema.

Uravnavanje zalog krvi je kompleksno, zato sta potrebna stalna spremljanja in ukrepanje transfuzijske službe. Zaloge krvi niso odvisne samo od krvodajalcev in zbrane krvi, ampak tudi od njene porabe. Ta je nepredvidljiva tako glede na potrebne količine kot na krvne skupine komponent krvi.

Vsak državljan RS ima za časa življenja tudi možnost in življenjsko pravico, da se opredeli glede darovanja svojih organov in tkiv po svoji smrti. Odločitev za ali proti darovanju

formalno potrdi z vpisom v nacionalni register opredeljenih oseb. To lahko stori preko e-vloge ali na sedežih Rdečih križev po Sloveniji.

DEJAVNOSTI pri krvodajalstvu v letu 2022:

- 5 terenskih krvodajalskih akcij (Domžale, Športna dvorana – 6.1. in 7.1.2022, 25.5. in 26.5.2022, Mengeš, Kulturni dom – 22.9.2022)
- Okoli 3000 poslanih vabil krvodajalcem na krvodajalske akcije (2503 do 31.8.2022)
- 1786 prijav krvodajalcev
- 1100 posameznikov krvodajalcev, uspešnih 1623 odvzemov, kar pomeni 730,4 litrov odvzete krvi
- 143 krvodajalcev, ki so prvič darovali kri v letu 2022
- Vsem krvodajalcem, ki so v letu 2022 darovali kri, smo poslali voščilo za novo leto
- Glede na statistiko iz E-kaplje je delitev krvodajalcev po občinah: Domžale 59,3%, Mengeš 10,3%, Lukovica 13%, Moravče 12% in Trzin 5,4%

V Sloveniji (tudi v Domžalah) sta najpogostejši krvni skupini A in 0 (A približno 40%, 0 pa 38%), krvne skupine B je 15%, krvno skupino AB pa ima približno 7% ljudi. RhD-pozitivnih je okoli 82% ljudi, RhD-negativnih pa le okoli 18% ljudi.

Med krvodajalci (na območju OZRK Domžale) prevladuje moška populacija, tesno ji sledi ženska populacija. Največ krvodajalcev in krvodajalk je v starostni skupini med 40-50 let, sledi ji starostna skupina med 30-40 let in nato starostna skupina med 20-30 let. Vsako leto imamo malenkost več tudi krvodajalcev, ki so prvič darovali kri.

Poraba sredstev 2022:

13.400,64 € (materialni stroški, stroški dela, izvedba akcij, E-kaplja)

2. PRVA POMOČ

Pomemben strateški cilj je priprava in oblikovanje strokovnih vsebin, ki omogočajo organizacijo in izvedbo kakovostnih programov usposabljanj, ter opolnomočenje populacije za dajanje prve pomoči. Znanja in veščine prve pomoči morajo biti dostopna vsakomur, saj so ta pomemben gradbeni element k zagotavljanju osebne varnosti in varnosti lokalne skupnosti.

Tudi Prva pomoč je javno pooblastilo, za katerega morata Rdeči križ Slovenije in Območna združenja zagotavljati pogoje. Med temi je potrebno izobraževanje in verifikacija zdravstvenih delavcev – zdravnikov in diplomiranih medicinskih sester ter zdravstvenih tehnikov, namreč samo zdravstveno osebje z veljavno licenco Rdečega križa Slovenije lahko izvajajo ta program. V Domžalah imamo 8 licenciranih predavateljev.

Program zajema usposabljanje prve pomoči za bodoče voznike motornih vozil, usposabljanje prve pomoči za delovne organizacije, podjetja in javne zavode – temeljno in obnovitveno ter usposabljanje članov in pa ekip prve pomoči za delovne organizacije, Gasilsko zvezo, Civilno zaščito občine in ekipo Rdečega križa. Z izvajanjem različnih programov prve pomoči smo opozarjali na pomen pridobivanja osnovnih znanj o nujenju prve pomoči, o pomenu obnavljanja in dopolnjevanja teh znanj ter o tem, kako pomembno je slediti doktrinarnim novostim.

IZVEDBA TEČAJEV IN IZPITOV PRVE POMOČI 2022:

- 46 tečajev z izpitom in 32 samostojnih izpitov za voznike motornih vozil
- 3 tečaje z izpitom za voznike motornih vozil na Srednji šoli Domžale
- 1320 kandidatov skupaj na tečajih in izpiti prve pomoči za voznike motornih vozil
- 30 tečajev za zaposlene v delovnih organizacijah
- 352 kandidatov, ki so opravili tečaj in 271 kandidatov, ki so opravili izpit za zaposlene v delovnih organizacijah
- 11 kandidatov za CZ občine Mengeš, ki so opravili program za bolničarja
- 8 tečajev oz. delavnic temeljnih postopkov oživljanja dojenčkov in otrok
- Za zaposlene v OŠ Moravče, Vrtec Moravče in Vrtec Trzin delavnice TPO in AED

2.1. Ekipa PP Rdečega križa Domžale

Člani ekipe PP so prijavljeni in vodeni v evidenci na ministrstvu za obrambo – Upravi za zaščito in reševanje Republike Slovenije. Ekipa prve pomoči OZRK Domžale je sestavljena iz 6 članov. Ekipa ima obvezno vodjo ekipe in 5 članov in je opremljena z vso potrebno opremo. Ekipo lahko dopolnjujeta tudi 2 rezervna člana. Vsi člani ekipe morajo imeti in imajo opravljen predpisan Temeljni program usposabljanja članov in pripadnikov enot za prvo pomoč za bolničarja prve pomoči. Na OZRK Domžale imamo tako dve ekipi prve pomoči.

DEJAVNOSTI članov ekipe PP v letu 2022:

- Delavnica TPO in AED za Društvo upokojencev Trzin (28.2.2022)

- Prikaz TPO in AED za člane gasilske zveze Moravče (25.2.2022)
- Sodelovanje v Planici 27.3.2022 (dežurstvo za PP med smučarskimi skoki)
- Stojnica in prikaz TPO in AED ob prazniku občine Domžale v Češminovem parku (20.4.2022)
- Prikaz TPO in AED na srečanju starejših v organizaciji KORK Jarše – Rodica (10.6.2022)
- Na povabilo Agencije za varnost prometa obnovitev prve pomoči, temeljnih postopkov oživljanja in uporabe defibrilatorja za starejše (Knjižnica Domžale 13.9.2022)
- Sodelovanje na regijskem preverjanju znanja v prvi pomoči za ekipe PP na območju občine Logatec (15.10.2022)
- Izvedene delavnice prve pomoči (ustavljanje krvavitev, imobilizacija, položaji) in temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja na OŠ Venclja Perka (5.10. za 8. razred in 16.11.2022 za 9. razred)
- Ob svetovnem dnevu oživljanja (15.10.) na tržnici Domžale v sodelovanju s študenti medicine prikaz TPO in uporabe AED
- Redna srečanja in treningi, vaje članov ekip PP OZRK Domžale
- Skupno je bilo opravljenih 284 prostovoljnih ur

Poraba sredstev 2022:

1.555,69 € (materialni stroški, prostovoljci, potni stroški)

3. PRIPRAVLJENOST IN UKREPANJE OB NARAVNIH IN DRUGIH NESREČAH

Temeljni cilj RKS – Zveze Združenj ob vsaki večji nesreči je takojšnje, ustrezno in nastalim razmeram prilagojeno ukrepanje, ki zajema usklajen odziv vseh deležnikov sistema zaščite, reševanja in pomoči v Republiki Sloveniji, kjer RKS s svojimi ekipami PP RKS in enotami RKS (stacionarij, nastanitvene enote, enota za zdravstveno oskrbo in enota za oskrbo bolnikov pri mobilnem stacionariju, službo za poizvedovanje in usposobljenimi pripadniki RKS za psihosocialno podporo) predstavlja pomemben dejavnik pri oskrbi ogroženih in poškodovanih oseb. Osnovne naloge pripravljenosti in ukrepanja ob nesrečah so:

- načrtovanje odziva na nesreče,
- zagotavljanje usklajenega in učinkovitega ukrepanja ob nesrečah,
- osveščanje in usposabljanje prostovoljcev,
- zagotavljanje pomoči pri odpravljanju posledic nesreč.

Rdeči križ Slovenije ima za te primere izdelan načrt ukrepanja v primeru nesreč, prav tako smo izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah in navedeni v operativnem načrtu Uprave RS za zaščito in reševanje. V našem Območnem združenju Rdečega križa Domžale smo vedno pripravljeni priskočiti na pomoč v primeru nesreč: s hrano, oblačili, odejami, prostovoljci v primeru poplav, požarov, potresov in drugih nesreč.

4. SLUŽBA ZA POIZVEDOVANJE

Služba v večjem obsegu deluje na podlagi javnega pooblastila, ki ga podrobneje ureja Zakon o Rdečem križu Slovenije. Naloge Službe določata 14. člen in 15. člen ZRKS. V mirnodobnem času so osrednje naloge Službe predvsem:

- delovanje v primeru večjih naravnih in drugih nesreč oziroma izrednih razmer, v katerih zaradi okoliščin ni mogoča komunikacija med svojci, zato služba s svojim delovanjem skrbi za prenos informacij o bližnjih in družinskih članih;
- obnavljanje družinskih vezi med svojci, ki so zaradi okoliščin, ki zahtevajo humanitarni odziv, izgubili stik z družinskimi člani, kar vključuje tudi migracije in mednarodne migracije ter koordinacijo in sodelovanje s člani Mreže za obnavljanje družinskih vezi in sorodnimi organizacijami, ki pomagajo pri lajšanju oz. odpravi posledic izgube stika med svojci;
- vodenje zbirk podatkov, ki jih služba vodi glede na javna pooblastila v Zakonu o Rdečem križu Slovenije in na podlagi ženevskih konvencij.

V letu 2022 je bila predvsem potreba po podpori Službe osebam prebeglim v Slovenijo iz naslova oboroženih spopadov v Ukrajini. Nadaljevali bomo z zagotavljanjem pomoči, kot je iskanje pogrešanih družinskih članov, informiranje o preventivnih ukrepih, kako preprečiti ločitev in izgubo stika med družinskimi člani ter omogočanje povezljivosti družinskih članov v obliki dostopnosti do potrebnih komunikacijskih orodij in storitev (internet, SIM kartice).

5. ŠIRJENJE ZNANJ

Temelj za učinkovito izvajanje našega humanitarnega poslanstva ostaja stalno širjenje znanj, ki zajema zgodovino Mednarodnega gibanja Rdečega križa in Rdečega polmeseca; sestavne dele Gibanja in njihove pristojnosti; temeljna načela Gibanja s poudarkom na vrednotah in veščinah, potrebnih za njihovo aktivno udejanjanje; uporaba in spoštovanje znakov rdeči križ, rdeči polmesec in rdeči kristal ter osnove mednarodnega humanitarnega prava (MHP). Program pa je pomembno nadgrajen z veščinami, potrebnimi za udejanjanje vrednot, ki nam jih narekuje 7 univerzalnih temeljnih načel, in dodatnimi znanji, ki jih od nas terjajo sodobni humanitarni izzivi (svetovni in lokalni) in z njimi povezane (nove) oblike ranljivosti.

B) SPLOŠNI HUMANITARNI PROGRAMI

1. Socialna dejavnost

Strateški cilji:

- zmanjševanje posledic revščine,
- zmanjševanje socialnih razlik in neenakosti med najbolj ranljivimi,
- zmanjševanje socialne izključenosti, dvig kakovosti življenja in preprečevanje osamljenosti pri najbolj ranljivih,
- čim hitrejša normalizacija nastalih razmer ob nesrečah,
- prispevanje k socialnemu vključevanju najbolj ranljivih.

1.2. Zbiranje, skladiščenje in delitev materialne pomoči ter finančna pomoč

Nevladne organizacije smo ključni del sodobnih demokratičnih ureditev, saj se hitreje odzivamo na potrebe lokalnih okolij, razvijamo inovativne, uporabnikom prilagojene programe in spodbujamo zagotavljanje različnih oblik pomoči na področju socialnega varstva. Pomoč socialno izključenim in materialno prikrajšanim družinam in posameznikom sodi v temeljno poslanstvo Rdečega križa. Program pomoči materialno ogroženim je namenjen tisti skupini prebivalcev, ki živijo na meji revščine ali pod njo. Osnovni namen in osrednja naloga programa je oskrbovanje ogroženih občanov z različnimi oblikami materialne pomoči (prehranski izdelki, higienski pripomočki, obutev, oblačila, šolske potrebščine, ...).

V OZRK Domžale preko mreže prostovoljk in prostovoljcev na Krajevnih organizacijah Rdečega križa na območju vseh petih občin, ostalih nevladnih organizacij, patronažne službe in Centra za socialno delo zaznavamo mnoge stiske ljudi. S podporno mrežo našega združenja želimo izboljšati položaj najbolj prizadetih in jim omogočiti dostojnejše življenje.

Upravičenci do materialne pomoči se na nas lahko obrnejo tudi s prošnjo za plačilo položnic. Možnost plačila je odvisna od količine razpoložljivih sredstev. O dodelitvi denarne pomoči odloča socialna komisija OZRK Domžale na podlagi Pravilnika in pisnega priporočila predlagatelja z obrazložitvijo razlogov za dodelitev pomoči in z dokazili o:

- številu družinskih članov oziroma članov gospodinjstva,
- številu šoloobveznih otrok,
- višini rednih mesečnih prejemkov vseh družinskih članov in obsegu prejetih socialnih pomoči iz drugih virov v tekočem letu (Odločba o otroških dodatkih ali Odločba o denarni socialni pomoči ali bančni izpiski ali odrezek o višini pokojnine),
- statusu upravičenca,
- in drugih dokazilih, ki so pomembna za odločitev o dodelitvi.

S prehranskimi izdelki iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim oz. do materialne pomoči RKS pomaga posameznikom in družinam, ki so:

- prejemniki DSP in osebe, ki so se zaradi različnih razlogov odpovedale prejemanju DSP ali varstvenemu dodatku in imajo nizke dohodke,
- posamezniki in družine, ki presegajo cenzus za DSP po predpisih o socialnem varstvu in za katere RKS OZ oceni, da potrebujejo pomoč oz. jih na RKS OZ napoti pristojen CSD,
- zaposleni, ki ne prejemajo rednih plač ali zaposleni z nizkimi dohodki (revni zaposleni),
- upokojenci z nizkimi pokojninami,
- brezposelni z ali brez nadomestila,
- posamezniki ali družine, ki se nenadoma znajdejo v težkih življenjskih, materialnih in socialnih okoliščinah, na katere ne morejo vplivati in zaradi katerih imajo dodatne stroške (starost, bolezen, invalidnost, duševno stanje,...),
- posamezniki ali družine prizadete zaradi naravnih ali drugih nesreč večjega ali manjšega obsega,
- socialno ogrožene družine, starejši, otroci in mladina, ki so udeleženci taborov, zdraviliških letovanj, preventivnih taborov in delavnic za otroke in mladino,
- socialno ogrožene invalidne osebe,
- brezdomci, tujci in azilanti, Romi, migranti,
- v posameznih primerih tudi posamezniki, ki se jim nudi pomoč v zavetiščih, zatočiščih, sprejemališčih, javnih kuhinjah, materinskih in prehodnih domovih in podobnih socialnih institucijah ter posamezniki odvisniki.

Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022–2030 zajema obdobje, ki ga bodo zaznamovali pomembni socialni in gospodarski izzivi. Poleg vpliva epidemije COVID-19 na trg dela (spremenjene oblike dela, povečanje dela od doma) bodo med ključnimi izzivi v načrtovanem obdobju še energetska kriza, pospešeno staranje prebivalstva, zmanjševanje delovno sposobnega prebivalstva, digitalizacija in robotizacija.

Vključenost posameznika na trg dela zmanjšuje tveganje revščine, ohranja socialno vključenost in spodbuja družbeno pripadnost ter krepi duševno zdravje tako posameznika kot članov njegovega gospodinjstva, zlasti otrok. Izrazitejše tveganje za revščino v gospodinjstvih z brezposelnimi, nizko izobraženimi in z nizko kvalificiranimi poudarja pomen vloge preventivnih ukrepov za njegovo preprečevanje, kot so izobraževanje, nadgrajevanje veščin, usposabljanje in vseživljenjsko učenje. Ker se tudi v Sloveniji materialni položaj prejšnje generacije (staršev) precej prenaša na naslednjo generacijo (na otroke), je za otroke staršev s šibkejšim materialnim položajem še posebej pomembno, da se spodbuja njihova vključenost v izobraževanje. Zaradi staranja prebivalstva je tudi pomembno, da so posamezniki čim dlje vključeni na trg dela, da si zagotovijo ustrezno višino dohodkov in če je mogoče, tudi prihranke za starost ter ustrezno prispevajo k medgeneracijskemu pokojninskemu sistemu. Treba je tudi ustvarjati pogoje za kakovostna delovna mesta in ustrezne delovne razmere ter preprečevati prekarno delo oziroma zagotavljati stabilne oblike dela, ki delavcem zagotavljajo višje prihodke in ustrezno socialno varnost tako v sedanjosti kot v prihodnosti.

Ljudje, ki živijo pod pragom tveganja za revščino, morajo shajati z manj kot 60% povprečnega nacionalnega prihodka na gospodinjstvo; to je definicija tveganja za revščino, ki se jo po dogovoru uporablja v EU in njenih državah članicah. Življenje v revščini lahko pomeni različno za različne ljudi: lahko pomeni, da ne morejo plačati najemnine, kredita ali položnic. Lahko pomeni, da nimajo primerne prehrane, ogrevanja ali oblačil. Lahko pomeni tudi, da živijo v neprimernih bivanjskih razmerah ali da sploh nimajo prebivališča. Tudi ljudje, ki so zaposleni, so lahko izpostavljeni tveganju za revščino. Plača ni nujno vedno dovolj za zagotavljanje dostojnega življenja.

Glede na podatke, ki jih vodi SURS, lahko vidimo:

- 12,1% oseb je na stopnji tveganja revščine, ki živijo v gospodinjstvih z ekvivalentnim razpoložljivim dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine,
- 13,3% oseb je na stopnji tveganja socialne izključenosti, ki živijo pod pragom tveganja revščine ali so resno materialno in socialno prikrajšane ali živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo,
- 277.000 je ocenjeno število oseb, ki živijo pod pragom tveganja revščine ali so resno materialno in socialno prikrajšane ali živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo,
- 25% gospodinjstev, ki meni, da so stanovanjski stroški veliko breme (morebitni stanovanjski ali hipotekarni kredit, najemnina, zavarovanje, stroški za elektriko, vodo, plin, ogrevanje ipd.).

DEJAVNOSTI v letu 2022:

- Razdeljena pomoč EU Sklad 2022: 2676 litrov mleka, 1320 litrov olja, 2560 kg moke, 1341 kg riža, 3072 kosov pločevink fižola, 3216 kosov pločevink pelatov, 800 kg špagetov, 1400 kg polžkov
- Razdeljena pomoč EU React/Covid 19: 13020 litrov mleka, 1488 kg špagetov, 868 kg polžkov, 2039 kg moke, 4272 kosov pločevink graha, 3334 litrov olja, 1632 kg riža, 1907 kosov pločevink fižola, 905 kosov marmelade
- 918 kartonov prehrabnih paketov Tuš (FIHO, lastna nabava, LJD)
- 918 komadov 3 kg pralnega praška
- 840 kg donirane hrane in higienskih pripomočkov (testenine, sladkarije, čokolino, vitaminski napitki, jogurti, osnovna živila, konzerve, mleko, WC papir itd.)
- 2500 kg donirane hrane z daljšim rokom trajanja in konzervirane hrane ter higienskih pripomočkov za begunce iz Ukrajine (OŠ Roje in OŠ Mengeš)

- **1453** prejemnikov materialne pomoči (posameznikov ali družin), največ prejemnikov je iz občine Domžale (55,7%), sledi občina Mengeš (17,6%), potem občina Lukovica (17,5%), občina Moravče (7,1%) in občina Trzin (2,1%)
- 110 oseb iz Ukrajine (66% je ženskega spola in 34% moškega spola), glavnina oseb je v starosti med 16-65 let, četrtnina vseh oseb je otrok mlajših od 18 let
- Cca. 500 kg razdeljenih oblačil in obutve
- 1455 telefonskih oz. osebnih laičnih psihosocialnih svetovanj in informiranj
- 207 otrok je prejelo bone za šolske potrebščine v skupni vrednosti 7550,00 evrov
- Razdeljenih 100 darilc za Miklavža v sodelovanju z občino Domžale
- 52 socialno ogroženih otrok je bilo na brezplačnem počitniškem letovanju
- 8 starejših na letovanju na Debelem rtiču
- 360-im prosilcem finančne pomoči (posamezniki ali družine) je bilo plačanih 244 položnic (plačilo položnic za stanarino, stanovanjske stroške, zdravstvene storitve, zavarovanj in pripomočkov, električne energije, ogrevanja, nakup oblačil, obutve, plačilo vrtcev, kosil, malic v šolah, šole v naravi, kurjave,...)
- KORK Mengeš je 41-im različnim družinam plačal položnice v višini 9.847,48 evrov in KORK Trzin 10-im družinam položnice v višini 1.305,37 evra.

V območnem združenju Rdečega križa Domžale zagotavljamo materialno pomoč tudi za socialno ogrožene občane iz drugih občin (Mengeš, Moravče, Trzin in Lukovica) preko naših Krajevni organizacij Rdečega križa Domžale in skupaj s prostovoljci. Pri delitvi materialne pomoči upoštevamo socialno ekonomski položaj posameznika ali družine ter se pri tem povezujemo s Krajevnimi organizacijami Rdečega križa Domžale (v nadaljevanju KO RK), kakor tudi s pristojnimi socialnimi službami, društvi in ostalimi organizacijami. Prejemniki socialno materialne pomoči so bili: prejemniki otroških dodatkov, denarnih socialnih pomoči, posamezniki in družine, ki so s svojimi dohodki presegli cenzus za dodelitev socialnih pomoči, vendar je KO RK/OZ RK ocenil, da potrebujejo pomoč, oziroma jih je na sedež OZ RK napotil Center za socialno delo, nezaposleni, zaposleni, ki že dalj časa niso prejeli plač, oz. so prejeli minimalne plače, brezposelni, osebe ki so zaključile z javnimi deli, osebe z nizkimi pokojninami, begunci, brezdomci, invalidne osebe, posamezniki in družine, ki so se znašli v težkih življenjskih, materialnih in socialnih okoliščinah, delavci iz tretjih držav ter posamezniki in družine prizadete zaradi naravnih ali drugih nesreč večjega ali manjšega obsega.

Poleg delitve materialne pomoči smo izvajali tudi spremljevalne ukrepe. V največji meri smo nudili informiranje in laično psihosocialno svetovanje prejemnikom materialne pomoči.

Opozoriti moramo tudi na probleme s skladiščnimi prostori za shranjevanje materialne pomoči. Postaje Rdečega križa delujejo v najemnih prostorih občine Domžale, Trzin, Mengeš in Moravče, ki tedensko ali mesečno razdeljujejo materialno pomoč in izvajajo psihosocialno pomoč občanom. V zadnjem času pa se srečujemo tudi s prostorsko stisko skladišča rabljenih predmetov – oblačil in obutve. Prejetih oblek in obutve je ogromno, velikokrat pa se srečujemo tudi s popolnoma neprimernimi kosi garderobe (umazana oblačila, strgana oblačila, v zimskem času prejemo letna oblačila, poleti pa zimska).

Poraba sredstev 2022:

Skladišče rabljenih predmetov: najemnina, oprema, stan. stroški 1.181,06 €

1.3. Javna kuhinja

Javna kuhinja je delovala v letu 2022 vse delovne dni od ponedeljka do petka. Po Pogodbi se je pripravljalo in dostavljalo hrano iz Doma upokojencev Domžale po ceni **5,04** evra na obrok. V javni kuhinji opazimo neredno dnevno prihajanje na topli obrok in večje število uporabnikov beležimo predvsem v zimskih mesecih.

DEJAVNOSTI v letu 2022:

- 9 – 12 oseb dnevno prejema topli obrok vse delovne dni od ponedeljka do petka,
- Skupno razdeljenih 2288 toplih obrokov
- 58 suhih obrokov hrane ob praznikih,
- 25 pranj oblačil v pralnem stroju za brezdomce,
- Vsakodnevna možnost uporabe sanitarij in kopalnice za koristnike bivalnikov.

Poraba sredstev 2022:

Najemnina in stanovanjski stroški	2.260,07 €
Čiščenje, razdeljevanje, električna, vzdrževanje	7.346,45 €
Topli obrok	11.647,78 €
Poraba sredstev skupaj 2022	21.254,30 €

1.4. Bivalniki za brezdomce

V sklopu javne kuhinje imamo postavljena dva bivalnika za brezdomce. V letu 2022 smo gostili 3 brezdomce (samo moški) – občane, ki niso imeli drugačne možnosti bivanja oz. nastanitve. Namestitev bi naj bila začasna, vendar se dogaja, da so v bivalnikih ljudje tudi po več let, ker za njih ni druge možnosti. Pri brezdomcih se redno srečujemo s problemi alkoholizma, psihičnih diagnoz in nezmožnosti skrbi za osebno higieno in higieno prostorov.

Poraba sredstev 2022:

1.724,55 € (vzdrževanje, ogrevanje, menjava opreme)

Skupna poraba sredstev iz naslova socialnih pomoči v letu 2022:

Denarne pomoči, plačila položnic občanom	21.798,50 €
Stroški za letovanje otrok	2.804,30 €
Izredni humanit. odhodki – akcije, naravne nesreče	1.300,00 €
Nabava prehrambnih paketov	3.812,80 €
Bivalniki za brezdomce	1.724,55 €
Boni za nakup šolskih potrebščin	6.050,50 €
Skladišče rabljenih oblačil in obutve (stan. stroški)	1.181,06 €
Letovanje starejših socialno ogroženih občanov	1.604,00 €
Javna kuhinja	21.254,30 €
Vnos podatkov v E-soc. in delo s soc. ogroženimi	7.848,57 €
Begunci Ukrajina	536,35 €
Skupaj	69.914,93 €

1.5. Skrb za boljšo kakovost življenja starejših oseb

Ena izmed naših dejavnosti je tudi delo, pomoč, spremljanje naših prostovoljcev v krajevnih organizacijah z medgeneracijskimi skupinami v katere so vključeni starejši, invalidi in bolni. Vrsto let organiziramo tradicionalna srečanja, obiske in izlete omenjenih. Skozi vse leto jih naši prostovoljci obiskujejo in jim nudijo razne pomoči in svetovanja ter pogovor in spremljajo njihovo socialno stanje.

Prostovoljci Rdečega križa Domžale niso zgolj izvajalci humanitarnih storitev, temveč krepijo lokalne skupnosti, prispevajo k družbeni blaginji in so hkrati glas ranljivih, pogosto marginaliziranih skupin.

Aktivnosti 13ih KORK v letu 2022:

- KORK Mengeš, KORK Trzin in KORK Moravče imajo namenske prostore, kjer delijo materialno pomoč socialno ogroženim in izvajajo laično psihosocialno svetovanje in informiranje
- 11 KORK ima skupaj 2322 članov, ki plačujejo članarino
- 4 KORK so priredila srečanja starejših, bolnih in invalidnih oseb, katerih se je skupno udeležilo 306 oseb
- 6 KORK je organiziralo izlete, katerih se je skupno udeležilo 214 oseb
- 12 KORK je opravilo 1554 obiskov, od tega je 34 oseb potrebovalo pomoč na domu in 317 oseb kot druženje oz. obisk
- Skupno je v vseh 13ih KORK-ih 130 prostovoljcev, ki so v letu 2022 opravili skupno 4242 prostovoljnih ur

Moramo opozoriti, da Območno združenje RK Domžale financira samo del sredstev za stroške, del je iz fundacije FIHO in del iz prispevkov dohodnine, ostalo so sredstva krajevnih organizacij RK iz članarin, donacij, prispevkov KS in občin.

Poraba sredstev 2022:

23.320,50 € (srečanja, izleti, obiski)

C) PODPORA ZA IZVAJANJE PROGRAMOV

Negovanje načela prostovoljstva oz. spodbujanje posameznikovega prispevka v dobro skupnosti ostaja eno izmed primarnih poslanstev Gibanja in RKS. Prostovoljci delujejo v različnih in nemalokrat zapletenih okoliščinah, v hitro spreminjajočem se svetu, kjer socialni,

demografski, ekonomski in okoljski trendi ter tehnološki napredek nenehno spreminjajo obliko in delovanje skupnosti ter s tem tudi način prostovoljskega udejstvovanja.

Največja izziva na področju dela z mladimi ostajata zagotavljanje zadostnih človeških virov in nabora primernih aktivnosti. Pravilni strateški pristopi smiselnega vključevanja mladih v naše vrste bodo zagotovili naše nadaljevanje, močnejšo in modernejšo organizacijo, ki je in bo zmožna odgovoriti na humanitarne izzive sodobnega časa.

1. Gradiva, zloženke in drugi materiali, informativna dejavnost

Mnogo informativne dejavnosti in podpornih programov se je prestavilo na internet in preko raznih spletnih platform za avdio in video komunikacijo. Vedno manj se uporablja zloženke in drugih tiskovin. Določeni artikli so pa še vedno aktualni za naše prostovoljce in krvodajalce. Svoje delovanje smo redno poročali preko aplikacij na RKS in objavljali članke v lokalnih časopisih (Slamnik, Mengšan, Rokovnjač, Novice iz Moravske doline, Odsev, Modre novice) in Facebook stran OZRK Domžale. Javnih objav v vseh medijih je bilo **80**. Ocenjujemo, da je število doseženih oseb okoli 15000.

S pomočjo raznih medijev smo obveščali in nagovarjali:

- Bralce oz. splošno javnost, da so bili sprotno obveščeni o vseh naših dejavnostih, za krepitev prepoznavnosti in izboljšanje ugleda ter s tem podporo naših aktivnostim in poslanstvu
- Prostovoljce, da se vključijo v naše delo in ga opravljajo v skladu s temeljnimi načeli gibanja
- Uporabnike naše pomoči, da si poiščejo pomoč
- Donatorje, da podprejo naše programe ter s tem prispevajo h kreptvi odpornosti družbe
- Odločevalce na lokalni ravni za krepitev naše prepoznavnosti in ugleda
- Civilno družbo in nevladne organizacije za krepitev sodelovanja in koordinacijo skupnih programov.

Podlaga za uspešno delo v letu 2022 so bile usmeritve območnega odbora, delovni program 2022, nesebično delo zaposlenih in drugih strokovnjakov in v prvi vrsti številnih prostovoljcev v krajevnih organizacijah.

- **Funkcionalni izdatki (materialni stroški, vzdrževanje, računovodske storitve, plače z dodatki, pogodbe o delu, najemnine in stanovanjski stroški, sejnine, pisarniški material, poštnina, storitve bančnega poslovanja in drugi stroški) za delovanje v letu 2022 so bili 72.882,51 €.**

IV. ZAKLJUČEK

Dobro delujoče območno združenje Rdečega križa Domžale (kar dokazujemo z različnimi poročili o delu) je svoje poslanstvo v letu 2022 opravilo v skladu z delovnim načrtom oz. planom dela. Nепrekinjeno in v še večjem obsegu so delovali vsi humanitarni programi.

Rezultati opravljenega dela v letu 2022 so dobro izhodišče za aktivnosti in programe, ki bodo pripomogla k blaženju posledic spremenjenih razmer tudi v naslednjem letu. Pri načrtovanju dela za leto 2023, predvsem zaradi energetske krize, predvidevamo še več prošenj za pomoč, potrebe se večajo in s tem tudi število uporabnikov. S svojim strokovnim delom in mnogimi opravljenimi prostovoljnimi urami se zavezujemo, da bomo tudi nadalje krepili ugled in pomen delovanje Rdečega križa Domžale tako v lokalnem okolju kot na nacionalni ravni. Naše dejavnosti bodo usmerjene v reševanje ogroženih ljudi in življenj ter blaženju ranljivosti, v lajšanje socialnih in psihosocialnih stisk in težav, izboljšanje socialnega položaja, krepitvi zdravja, dvigovanju kakovosti življenja ljudi ob spoštovanju njihovega dostojanstva in osnovnih človekovih pravic. Nadaljevali in okrepili bomo razvijanje novih programov, ki bodo prepričljivi na razpisih in zanimivi za prostovoljce. Prizadevali si bomo krepiti in pomladiti člansko pripadnost in tvorno sodelovanje.

Iskrena hvala sponzorjem, donatorjem in v prvi vrsti občini Domžale, ki je v skladu z Zakonom in humanitarni naravnosti namenila dovolj sredstev predvsem za lajšanje pomoči potrebnim ljudem - občanom. Ostale občine so v manjši meri podprle naše delo (izjema je občina Mengeš, ki dobro financira KO Rdeči križ Mengeš).

Pripravila:

Majda Mernik

Predsednik društva:

Franc Brane Kosmač